

1 Koja stvarna prava prema pravu ove države članice mogu proizići iz nasljeđivanja?

A – Vlasnička prava (članci od 123. do 151. Građanskog zakonika):

1. isključivo vlasništvo
2. suvlasništvo (djeljiva i nedjeljiva bračna stečevina).

B – Prava na imovini drugih osoba (članci od 151.a do 151.v Građanskog zakonika)

1. založno pravo (utvrđivanje tražbina, podzaložno pravo)
2. služnosti
3. pravo pridržaja.

Pravo vlasništva prenosi se nasljeđivanjem od oporučitelja na nasljednika (ili više njih) na datum smrti oporučitelja. **Prijenos vlasništva** na nekretnini mora se **uvijek** upisati u zemljišne knjige.

Založno pravo služi za osiguranje tražbina i povezanih tereta dajući pravo založnom vjerovniku da ishodi ili zatraži otplatu duga iz založnog prava („zalog“) ako dug nije u cijelosti otplaćen na vrijeme.

Založno pravo zasniva se pisanim ugovorom, sporazumom nasljednika o podjeli imovine, odlukom suda ili upravnog tijela ili zakonskim aktom, te obično proizvodi učinke nakon upisa u registar.

Služnosti ograničavaju vlasnike nekretnina u korist drugih osoba obvezivanjem vlasnika da toleriraju određene radnje, suzdrže se od određenih radnji ili ih izvršavaju. Prava koja odgovaraju služnostima povezana su s vlasništvom na određenoj nekretnini (kao što je pravo prolaska na zemljištu) ili s određenom osobom (doživotno pravo stanovanja).

Služnosti povezane s vlasništvom na nekretnini (stvarne služnosti) prelaze na stjecatelja zajedno s vlasništvom na nekretnini. Služnosti povezane s osobom (osobne služnosti) prestaju smrću osobe u čiju su korist uspostavljene.

Pravo pridržaja daje osobi pravo da zadrži pokretnu imovinu koju je obvezna predati kako bi osigurala svoju dospjelu novčanu tražbinu protiv osobe kojoj bi inače morala predati tu imovinu. Međutim, ne smije se zadržati imovina dobivena bez osnove ili prijevaram. Na temelju prava pridržaja, u slučaju izvršenja sudske odluke vjerovnik ima pravo namirenja iz prihoda od zadržane imovine prije ostalih vjerovnika, uključujući založne vjerovnike.

2 Jesu li ta stvarna prava upisana u upisnik prava na nepokretnoj ili pokretnoj imovini i, ako jesu, je li takav upis obavezan? U koje se upisnike ta prava upisuju i koji su zahtjevi za upis te koji je postupak upisa?

A – Vlasnička prava na nekretnini, stambenoj nekretnini ili nestambenom prostoru podliježu obvezi upisa u zemljišne knjige, pri čemu upis općenito ima obvezujući učinak. Kad je riječ o ugovorima o prijenosu vlasništva, prava vlasništva ne proizvode učinak dok ti ugovori nisu upisani u taj registar. Drugim riječima, upis u registar konstitutivan je po učinku. Učinci upisa razlikuju se u slučaju smrti jer se tek pri upisu prijenos vlasništva na nasljednika proglašava retroaktivno na datum smrti u okviru postupka nasljeđivanja. Taj je postupak uređen Zakonom o zemljišnim knjigama [162/1995](#) te je upis prijenosa vlasništva po okončanju postupka nasljeđivanja obavezan. Zahtjev za upis u zemljišne knjige podnosi javni bilježnik kojeg je sud zadužio za postupak nasljeđivanja ili druga ovlaštena osoba (nasljednik). Zahtjev se podnosi Katastarskom odjelu teritorijalno nadležnog Okružnog ureda.

Pravo vlasništva na određenoj pokretnoj imovini mora se upisati u relevantni registar. Ti registri uključuju: Trgovački registar (Zakon br. 530/2003 o trgovačkom registru) – sudovi zaduženi za upis okružni su sudovi u sjedištu Regionalnog suda.

Registar motornih vozila, za koji je nadležan okružni odjel prometne policije.

Ured industrijskog vlasništva u Banskjoj Bystrici, koji je nadležan za cijelu Slovačku, provodi upis patenata, žigova, dizajna i drugih vlasničkih podataka u registar.

Središnji depozitorij vrijednosnih papira – prijenos upisanih vrijednosnih papira – Središnji depozitorij vrijednosnih papira Slovačke Republike nadležan je za cijelu Slovačku.

Registar plovila – upis rekreacijskih plovila – Registar plovila Slovačke Republike, koji vodi slovačko Ministarstvo prometa i graditeljstva, nadležan je za cijelu Slovačku.

B – Prava na imovini druge osobe

U registre se isto tako upisuju prava na imovini drugih osoba kojima se ograničava na koji način vlasnik može raspolagati imovinom. Općenito, založna prava u odnosu na nekretnine, stambene nekretnine i nestambene nekretnine **zasnivaju se** upisom u zemljišne knjige.

1. Pravo pridržaja u odnosu na pokretnu imovinu uspostavlja se upisom u Središnji javnobilježnički registar prava pridržaja (članci od 73.d do 73.i Zakona br. 323/1992 o javnim bilježnicima i javnom bilježništvu (Zakon o javnim bilježnicima) i internim pravilima Javnobilježničke komore), koji vodi Javnobilježnička komora; ako za predmetnu imovinu postoji posebni registar, provodi se upis u taj registar (kako je navedeno u prethodnoj točki A). Pravo pridržaja, izmjene informacija o pravu pridržaja te početak izvršenja prava javni bilježnik upisuje u registar na temelju zahtjeva ovlaštene osobe kako je utvrđeno mjerodavnim zakonodavstvom. Isto se odnosi i na brisanje prava pridržaja iz Registra prava pridržaja. Osobe koje podnose zahtjev za upis moraju javnom bilježniku dokazati svoj identitet; ili, ako podnose zahtjev u ime druge osobe, moraju dostaviti dokaz da su ovlaštene za to. Osobe koje podnose zahtjev za upis založnog prava moraju javnom bilježniku pružiti sve zakonom propisane informacije koje se zatim unose u registar založnih prava. Ako se založno pravo temelji na ugovoru o nasljeđivanju sklopljenom između nasljednika ili odluci suda ili upravnog tijela, osoba koja podnosi zahtjev za upis založnog prava mora javnom bilježniku dostaviti odluku o zasnivanju založnog prava.

2. Stvarne služnosti uspostavljaju se upisom u zemljišne knjige.

3. Prava pridržaja prihvatljiva samo u odnosu na pokretnu imovinu ne podliježu obvezi upisa u registar.

3 Koji su učinci povezani s upisom stvarnih prava?

U slučaju smrti oporučitelja pravo vlasništva prenosi se na nasljednika na datum smrti oporučitelja. Upis u registar ima samo deklaratorni učinak.

4 Postoje li posebna pravila ili posebni postupci za prilagodbu stvarnog prava koje pripada određenoj osobi prema pravu mjerodavnog za nasljeđivanje ako takvo stvarno pravo ne postoji u pravu države članice u kojoj se ta osoba na njega poziva?

Članak 67.a Zakona br. 97/1963 o međunarodnom privatnom i postupovnom pravu stupio je na snagu 1. prosinca 2015., čime je omogućena prilagodba stvarnog prava, mjere ili naloga navedenog u stranoj odluci. Ako je donesena odluka o izvršnosti strane odluke o nasljeđivanju koja uključuje stvarno pravo, tim je zakonom uređen postupak prilagodbe nepoznatog stvarnog prava.

Posljednji put ažurirano: 22/04/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.